

# ברלינה



בראיון מיוחד שהוא נתן העולם הזה: „בזמן המלחמה, כשהיו פה החיילים היי אוסטרליים, היה לי מלון על שפת-הים, קמה או הוועדה-למען-החייל, והם רצו לשלוח אלי חיילים לגור באופן מאורגן. אבל כשבאו לבדוק את המלון, גילו שאין לי מים, וסירבו.

„יום אחד ישבתי בחוץ, בבית-הקפה של בית-המלון, ועברו במקום שלושה חיילים אוסטרליים. הם שאלו אם יש לי חדרים להשכיר. אמרתי להם: אפילו עשרים. הם רצו רק שלושה. אמרתי להם שהמחיר חמישה שילינג ליום, כמו לאזרי-חיים. לא ניצלתי אותם, כשם שבעלי-ביתי מלון אחרים ניצלו את החיילים. הם הראו לי תעודת-החופש, וכל אחד שילם לי שתי לירות על החשבון. אחרי זה רץ אחד מהם והביא עוד כמה חברים שלו. כולם שילמו, הסתכלו עלי וצחקו. לא הבנתי למה הם צוחקים.

„אחרי-הצהריים ירד אחד וביקש תה וחלב. ביקשתי מהם את המחיר — ארבעה גרוש. אבל כל אחד שילם בעד התה לירה. הרגשתי שהנה הגיע הרגע שלי להתאושש אחרי פשיטת הרגל. כעבר הם הלכו לקול-נוע, ובלילה הופיע אחד עם חברה איתו. „לא ידעתי אם היא זונה. החייל אמר לי: תכירי את החברה שלי, ושאל אם אני מרשה לבחורה לעלות. כי היא רוצה לראות את החדר שלו. הרשיתי לה לעלות. אחרי זה שמעתי ציפצוף, וכל אחד מהחיילים שגרו אצלי התחילו לבוא עם בחורות.

„ככה זה הלך שלושה ימים. ביום הר שלישי הופיעו ליד המלון ארבע מכונניות עם קצינים גבוהים של הצבא האוסטרלי. כולם נכנסו למלון. שאלתי אותם מה הם רוצים, והם ענו שהם רוצים לראות את המלון. הם הלכו מחדר לחדר, בכל 22 החדרים של המלון, ובכל חדר דיברו עם החייל שגר שם. אחר כך אמר לי המפקד: שמע, מחר בין 4 ל-5 תבוא למיפקדת הצבא האוסטרלי ברחוב הירקון. חשבתי אזיה מול יש לי הנה תפסו אותי שמכרתי יין בלי רשיון לחיילים.

„אבל למחרת, כשבאה המכוננית של קציני-העיר של הצבא האוסטרלי לקחת אותי, וסמל פתח לי את הדלת, הבנתי שזה משהו אחר.

„נכנסתי שם לאולם. ישבו שמונה קציני-גנים גבוהים, בדרגות גנרל ובריגדיר, וגם רופאים. כל אחד נתן לי את הידי: ביקשו ממני לשבת. קם רופא בדרגת קולונל והתחיל לתת הרצאה. הוא אמר שבכל המיזרח-התיכון יש רק בעל בית-מלון ישר אחד, שלוקח מחייל בשביל חדר אותו המחיר שהוא מבקש מאזרח. ונתון לחייל להכניס בחורה לחדר בלי לקחת תשלום מיוחד.

„הוא אמר שהם מודים לי מאוד בעד היחס הזה, ורוצים לתת לי פרס. אם אני אעשה שיפורים במקום, יהפכו את המקום למלון בשביל הצבא האוסטרלי. זה יהיה מאוס מיוחד. כל חייל שיש לו חברה או קשה יהיה ראשי להביאה לשם תמורת חמישה שילינג.

„קיבלתי את זה עלי. לא חשבתי שאני אחיה בעל בית-יבשות. כי אף פעם לא היה לי עסק עם זונות, אלא רק עם זבל. אחרי שגמרתי את השיפורים במלון, באה

ביקורת ומצאו שזה בסדר. „אחרי זה התחילו לבוא בחורות. כמעט כולן היו יהודיות, ורק קצת ערביות נוצריות. כל בחורה היתה צריכה להביא תעודה מהרופא כל שלושה ימים, והשוער שעמד במלון בדק את התעודה.

## במקום

### נשי האזרחים

העסק התחיל ללכת. כל בעלי בתי-המלון בתל-אביב הרימו קול-צעקה. הם הפסידו את הפרנסה שלהם, כי לחיי-לים האוסטרליים היה אסור ללכת למקומות אחרים. הם היו מחוייב-לתחום. אני הייתי היחיד, ומתחמשה שילינג שקיבלתי מכל אחד היה לי סיפוק.

„אחרי כמה חודשים עבר הצבא האוסטרי רלי למצרים. יומיים אחרי זה באו שני חיילים אנגליים עם שתי בחורות, וביקשו חדרים. לא חשבתי שיש הבדל בין אוסטרי ללים לאנגלים, ונתתי להם. אחרי חצי שעה התפרצה המישטרה ולקחו אותנו. הבנתי שאת זה עשו שאר בעלי בתי-המלון, כדי לרסוק אותי.

„עשו לי מישפט אצל השופט צוקרמן. הוא נתן לי 10 לירות קנס. זה היה סכום כל כך קטן, שלא רציתי לעשות עירעור. אחרי שלושה ימים יצא גיליון של עיתון מיוחד, וכל העיתון עלי. היה כתוב שם שהנה בא יהודי מירושלים ופתח בית-בושת. פירסמו את שמי. אשתי וארבעת ילדי עזבו אותי ונסעו לירושלים. נשארתי לבדי. טוב שנמצאו אנשים שהרגיעו אותי. תהיה טיפש, תעשה כסף ותצפצף על כולם ואל תעשה שטויות.

„עברה שנה. בינתיים מכרתי את המלון שלי והתחלתי לחפש מלון שלא בשטח בתי-הבשות של תל-אביב שהיה או ברחוב הירקון, שהמישטרה של האזור ההוא כבר הכירה אותי, וכל הקצינים היו נגדי.

„לקחתי שתי קומות ברחוב אחד-העם, במקום שהיום יש בית-הספר החרדי בית-יעקב. פתחתי שם פנסיון, וכל הזמן חשברתי איך לעשות מזה עסק. עד שפגש אותי יווני ארצישראלי אחד, וסיפר לי שיש לו קצינים יוונים שמחפשים מקום, ושאל איפה יש לי היום מלון. הסכמתי להשכיר לו חדרים חודשית.

„אחרי שבוע התחילו להביא גם בחורות. לא יצאניות. עבר עוד שבוע, ובא אלי רופא יווני בדרגת בריגדיר וסיפר לי ש-היה רופא ממשלתי ראשי של כל בתי-הבשות ביוון. הוא סיפר שבמטה הצבא היווני קיבלו כבר תלונות מאזרחים יוונים בארץ שהחיילים היוונים הלכו עם נשוי-תיים. הוא ביקש שאחזיק כמה בחורות, והמישטרה לא תתערב.

„ככה נכנסתי לעבודה שאומרים שהיא מלוכלכת. אני לא הרגשתי בכך, רופאים קצינים, אנשים מלומדים, השתמשו בזה במקום בנשי חברים.

אולם ברלינה, התלמיד-החכם, שארונ-הספרים בביתו היה גדוש ספרי ש"ס, משפיות וספרי פרשנים על התלמוד, ושי-תמונותיהם וספרי אמורים עטורי זקן,

האנשים המפורסמים ביותר במדינה כי שותיה הראשונה. הוא היה מוסר. שרבי בנות צעירים בארץ נהגו משירותיו. שנים רבות אחרי שהאיש, שהיה מלך בתי-הבשות הראשון והאחרון של ארץ-ישראל, הפסיק את פעילותו בתחום זה, היה המושג „ברלינה" שם נדרף לבית-בושת, מבלי שאלה שהשתמשו בכינוי זה ידעו אפילו את מקורו.

דב „ברלינה" שמריהו, לא זכה אומנם בפירסום בינלאומי, כמו מנהלות מוסדות כשלו, מפולי אדלר ועד קאסוויירה הולנד-דר. אבל הוא היה דמות ידועה גם מחוץ לגבולות המדינה. שמו הפך אגדה בפי חיילי מעצמות הברית, ששירתו בארץ בי תקופת מלחמת-העולם השנייה, בקרב לור-חמי ההגנה בתקופת מלחמת-העצמאות, ובקרב שורה ארוכה של דיפלומטים ואורי-חיים רישמיים במדינות זרות, שמדינת-ישראל נעזרה באירוחם בברלינה, שנים אחרי שהמוסדות שלו הפכו בלתי-חוקיים.

דב שמריהו נולד למישפחה חסידית בירושלים, מישפחה שכמה מכניה נימנו עם אנשי נטורי-קרתא. מנהיג נטורי-קרתא עצמו, ר' עמרם בלוי, הוא נצר למשפחה זו. ברלינה התחנך על התורה משחר יל-דותו. הוא היה בוגר ישיבת חיי עולט המפורסמת, החל את הקריירה המיסחרית שלו כחנווני בחנות-מכולת ירושלמית. אור-לום חושו המיסחרי הוביל אותו לעסקים יותר נרחבים. הוא החל עוסק במיסחר הובל האורגני, הפך הקבלן הראשי של אספקת זהב לפרדסי ארץ-ישראל. כיי ניוו בפי הערבים היה אז מלכי-אל-זיבל („מלך הובל"). ברלינה ניצל קשריו אלה עם הערבים גם לשם מיסחר בנשק.

ב-1935, כאשר פרצה מלחמת חבש, ופרדסני ארץ-ישראל סבלו ממשבר בי-עטיה, פשט ברלינה מלך-הזבל את הרגל. הוא הפסיד או רבבות לירות פלשתינאיות — מיליונים, לפי הערך של היום. המשבר היה קשה. אולם בכוח כשרונו המיסחרי ידע ברלינה להתגבר עליו. המלך מת — יחי המלך החדש. מלך הובל הפך מלך בתי-הבשות.

## הצעת גנרלים

### אוסטרליים

התחלה היתה צנועה. ברלינה התי-חיל בבתי-קפה. אולם ההצלחה לא האיי-רה לו פנים בשטח זה, והוא עבר לעיסקי-המלונות. הוא קנה מלון צנוע על שפת-הים בתל-אביב, ושם נוצר לראשונה המגע עם עיסקי האהבה המוכרה. על שלב זה בחייו סיפר ברלינה בשעתו,

ורעות-האבל הקטנות שפורסמו השבוע, לא משכו את תשומת-ליבם של הרבה אנשים. רק למתי-מעט אמר השם דב שמריהו, שהיה ממוסגר במיסי-גרת שחורה, משהו. כי רק מעטים הכירו את האיש בשמו האמיתי. אולם אם במקום השם היה מתפרסם כינויו — „ברלינה" — היה בכך כדי לצבוט את ליבם של רבבות מאזרחי המדינה.

כי ברלינה לא היה רק כינויו של אחד



## מחוז לשעות

הקבלה נהג ברלינה לבלות עם חבר עובדיו הנערות שטבדו למענו. בתמונה זו, שצולמה בשנות החמי-לעטנו, נראה ברלינה רוקד בנישפיה שערך לעובדיו באחד ממלונות-הפאר בהרצליה.